

Inhoudsopgave

Afkortingen	23
0 Inleiding	27
0.1 Overheidsinkomsten en -uitgaven	27
0.2 Belastingen	29
0.3 Free riders-probleem; controle en opsporing	32
0.4 Financieringsfunctie en instrumentele functie van belastingen	33
0.5 Belastingmix	34
0.6 Structuur en indeling van belastingen	37
0.7 Heffing en invordering	39
0.8 Belasting(rechts)beginselen	39
0.9 Materieel en formeel belastingrecht	42
1 Formeel belastingrecht	45
1.1 Het legaliteitsbeginsel	45
1.2 Materieële en formele belastingschulden	47
1.3 Wijzen van heffing ingevolge de AWR	47
1.4 Hoofdstuk III AWR: Heffing van belasting bij wege van aanslag	48
1.4.1 Navordering (art. 16)	49
1.5 Hoofdstuk IV AWR: Heffing van belasting bij wege van voldoening of afdracht op aangifte	51
1.6 Verplichtingen ten dienste van de belastingheffing in de AWR	52
1.7 Omkering van de bewijslast in de AWR	53
1.8 Bestuurlijke boeten in de AWR	54
1.8.1 Karakter van de bestuurlijke boete	55
1.8.2 Bestuurlijke boeten in de fiscaliteit	55
1.8.2.1 Daderschap	57
1.8.3 Grove schuld en opzet	57
1.8.4 Vormvereisten en rechtsbescherming	58
1.9 Bezwaar	59
1.9.1 Dwangsom	62
1.10 Beroep	63
1.11 Hoger beroep	65

1.12	Beroep in cassatie	65
1.13	Algemene beginselen van behoorlijk bestuur	67
1.14	Artikel 1 Eerste Protocol bij het EVRM	71
1.15	Fiscaal strafrecht	72
1.16	Invordering	74
1.17	Fraus legis	77
2	Inkomstenbelasting	83
2.1	Algemeen gedeelte	83
2.1.1	Subject	83
2.1.1.1	Binnenlands belastingplichtigen	84
2.1.1.2	Buitenlands belastingplichtigen	85
2.1.1.3	Individuele belastingplicht	85
2.1.1.4	Inkomsten van minderjarige kinderen	85
2.1.1.5	De partnerregeling	86
2.1.1.6	Inkomsten van de belastingplichtige en zijn fiscaal partner	87
2.1.2	Object	87
2.1.2.1	Bron van inkomen	88
2.1.2.2	De drie boxen	89
2.1.2.3	Bronnenvolgorde	92
2.1.2.4	De persoonsgebonden aftrek	92
2.1.3	Tijdstip van genieten van het inkomen	93
2.1.4	De verschuldigde inkomstenbelasting	94
2.1.4.1	De tarieven	94
2.1.4.2	De heffingskorting voor de inkomstenbelasting	96
2.1.4.3	Verliesverrekening	96
2.1.4.4	Middeling	97
2.1.5	De wijze van heffing	98
2.2	De ondernemer in de inkomstenbelasting	98
2.2.1	Wie geniet winst uit onderneming? Ondernemer en medegerechtigde	98
2.2.1.1	Ondernemer en medegerechtigde	98
2.2.1.2	Onderneming	99
2.2.1.3	Ondernemer	100
2.2.1.4	Samenwerkingsverbanden	100
2.2.1.5	Medegerechtigde	101
2.2.2	Waarover wordt de ondernemer belast?	102
2.2.2.1	Overzicht	102
2.2.2.2	Urencriterium	104
2.2.2.3	Wie geniet welke ondernemingsfaciliteiten?	105
2.2.3	Totaalwinstbegrip	106
2.2.3.1	Omvang voordeel	106
2.2.3.2	Uit onderneming	107

2.2.3.3	Vermogensetikettering	108
2.2.4	Wettelijke aanpassingen van het totaalwinstbegrip	110
2.2.4.1	Inleiding	110
2.2.4.2	Aanloofaseverliezen en objectieve vrijstellingen	110
2.2.4.3	Beperking aftrek van bepaalde uitgaven	114
2.2.5	Jaarwinstbepaling	116
2.2.5.1	Inleiding	116
2.2.5.2	Het begrip goed koopmansgebruik	117
2.2.5.3	Beginselen van goed koopmansgebruik	120
2.2.5.4	Waardering van activa en passiva	121
2.2.5.5	Stelselwijziging	134
2.2.5.6	Foutenleer	135
2.2.6	Fiscale reserves	137
2.2.6.1	Inleiding	137
2.2.6.2	Egalisatiereserve (art. 3.53 lid 1 onderdeel a Wet IB 2001)	138
2.2.6.3	De herinvesteringsreserve (art. 3.54 Wet IB 2001)	139
2.2.6.4	Oudedagsreserve (art. 3.67 t/m 3.73 Wet IB 2001)	143
2.2.6.5	De terugkeerreserve (art. 3.54a Wet IB 2001)	144
2.2.7	Ondernemersfaciliteiten	145
2.2.7.1	Forfaitaire heffing winst zeescheepvaart (tonnagebelasting; art. 3.22 t/m 3.24 Wet IB 2001)	145
2.2.7.2	Willekeurige afschrijving op bepaalde bedrijfsmiddelen (art. 3.31 t/m 3.39 Wet IB 2001)	145
2.2.7.3	Investeringsaftrekken (art. 3.40 t/m 3.47 Wet IB 2001)	146
2.2.7.4	Ondernemersaftrek (art. 3.74 Wet IB 2001)	149
2.2.7.5	MKB-winstvrijstelling (art. 3.79a Wet IB 2001)	151
2.2.8	Staking van een onderneming	151
2.2.8.1	Staking	151
2.2.8.2	Stakingswinst	151
2.2.8.3	Stakingsfaciliteiten	152
2.2.8.4	Bijzondere stakingsgevallen	153
2.2.8.5	Doorschuiving van de onderneming	156
2.2.8.6	Inbreng van de onderneming in een BV	157
2.2.8.7	Inbreng in een samenwerkingsverband	164
2.3	De particulier in de inkomstenbelasting	165
2.3.1	Inleiding	165
2.3.2	Het belastbare loon (afdeling 3.3 Wet IB 2001)	166
2.3.3	Het belastbare resultaat uit overige werkzaamheden (afdeling 3.4 Wet IB 2001)	168
2.3.3.1	Resultaat uit overige werkzaamheden	168
2.3.3.2	Terbeschikkingstellingsregeling	170
2.3.3.3	Resultaatbepaling	175

2.3.4	De belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen (afdeling 3.5 Wet IB 2001)	178
2.3.4.1	Inleiding: ‘periodiek’	178
2.3.4.2	Inleiding: lijfrente- en kapitaalverzekeringen	179
2.3.4.3	Aangewezen periodieke uitkeringen en verstrekkingen (art. 3.100 onderdeel a Wet IB 2001)	181
2.3.4.4	Publiekrechtelijke periodieke uitkeringen	181
2.3.4.5	Rechtstreeks uit het familierecht voortvloeiende periodieke uitkeringen	181
2.3.4.6	In rechte vorderbare periodieke uitkeringen	183
2.3.4.7	Niet in rechte vorderbare periodieke uitkeringen gedaan door rechtspersonen	184
2.3.5	De belastbare inkomsten uit eigen woning	184
2.3.5.1	Begrip eigen woning	185
2.3.5.2	Uitbreiding van het begrip eigen woning: verhuizing	186
2.3.5.3	Uitbreiding van het begrip eigen woning: echtscheiding en einde partnerschap	188
2.3.5.4	Uitbreiding van het begrip eigen woning: verblijf in zorginstelling	189
2.3.5.5	Uitbreiding van het begrip eigen woning: tijdelijk niet als hoofdverblijf ter beschikking staan	189
2.3.5.6	Het eigenwoningforfait	190
2.3.5.7	Aftrek wegens geen of kleine eigenwoningschuld	191
2.3.5.8	Kamerverhuurvrijstelling	191
2.3.5.9	Samenwoners niet zijnde partners	192
2.3.5.10	Aftrekbare kosten eigen woning	192
2.3.5.11	Beperkingen van de renteaftrek	195
2.3.5.12	Bijleenregeling (art. 3.119aa en 3.119b Wet IB 2001)	196
2.3.5.13	Eigenwoningschuld en annuïtaire aflossingsverplichting	198
2.3.6	Uitgaven voor inkomensvoorzieningen (afdeling 3.7 Wet IB 2001)	202
2.3.6.1	De lijfrenten voor invalide kinderen (art. 3.124 lid 1 onderdeel b Wet IB 2001)	202
2.3.6.2	De periodieke uitkeringen en verstrekkingen ter zake van invaliditeit, ziekte of ongeval (art. 3.124 lid 1 onderdeel c Wet IB 2001)	202
2.3.6.3	Lijfrenten die dienen ter compensatie van een pensioentekort	203
2.3.7	Negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen (afdeling 3.8 Wet IB 2001)	207
2.3.8	Persoonsgebonden aftrek	208
2.3.8.1	Inleiding	208
2.3.8.2	Persoonsgebonden aftrekposten	209

2.3.8.3	Uitgaven voor onderhoudsverplichtingen (art. 6.3 t/m 6.7 Wet IB 2001)	209
2.3.8.4	Uitgaven voor specifieke zorgkosten (art. 6.16 t/m 6.24 Wet IB 2001)	210
2.3.8.5	Weekenduitgaven voor gehandicapten (art. 6.25 en 6.26 Wet IB 2001)	212
2.3.8.6	Scholingsuitgaven (art. 6.27 t/m 6.30 Wet IB 2001)	212
2.3.8.7	Uitgaven voor monumentenpanden (art. 6.31 Wet IB 2001) vervallen	212
2.3.8.8	Aftrekbare giften (art. 6.32 t/m 6.39 Wet IB 2001)	212
2.4	Belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang	214
2.4.1	Inleiding	214
2.4.2	Het begrip aanmerkelijk belang	215
2.4.2.1	Definitie	215
2.4.2.2	Partner	215
2.4.2.3	Vijf procent	216
2.4.2.4	Geplaatst kapitaal	216
2.4.2.5	Indirect	216
2.4.2.6	Aanmerkelijk belang in een soort	217
2.4.2.7	Vruchtgebruik op aandelen	217
2.4.2.8	Koopopties op aandelen/winstbewijzen	217
2.4.2.9	Meesleep- en meetrekgelingen	218
2.4.3	Inkomen uit aanmerkelijk belang: reguliere voordelen	220
2.4.3.1	Inleiding	220
2.4.3.2	Forfaitair voordeel buitenlandse beleggingsmaatschappijen	221
2.4.3.3	Teruggaaf van op aandelen gestort kapitaal	222
2.4.3.4	Teruggaaf van hetgeen op winstbewijzen is gestort	223
2.4.3.5	Excessief lenen bij eigen vennootschap	224
2.4.3.6	Bonusaandelen	224
2.4.4	Het begrip vervreemding	225
2.4.4.1	Inleiding	225
2.4.4.2	Inkoop van aandelen	226
2.4.4.3	Winstbewijzen	226
2.4.4.4	Liquidatie van de vennootschap	226
2.4.4.5	Juridische fusie/juridische splitsing	226
2.4.4.6	Overgang onder algemene titel/overgang krachtens erfrecht onder bijzondere titel	227
2.4.4.7	Inbreng in een ondernemingsvermogen of het gaan behoren tot het resultaat uit een werkzaamheid	227
2.4.4.8	Niet langer aanwezig zijn van een aanmerkelijk belang	228
2.4.4.9	Emigratie	229
2.4.4.10	Zetelverplaatsing	230
2.4.4.11	Verlening koopoptie	231

2.4.4.12	Toerekeningsstop afgezonderd particulier vermogen	231
2.4.4.13	Toepassing forfaitair voordeel	231
2.4.5	De berekening van het vervreemdingsvoordeel	232
2.4.5.1	Inleiding	232
2.4.5.2	Onzakelijke of ontbrekende tegenprestatie	233
2.4.5.3	De aandelen of winstbewijzen gaan op een later tijdstip tot een aanmerkelijk belang behoren	234
2.4.5.4	Uitstel van nemen van een verlies uit aanmerkelijk belang	234
2.4.5.5	Immigratie	235
2.4.5.6	Forfaitair voordeel bij buitenlandse beleggingsmaatschappij	235
2.4.5.7	Opties en omvang vervreemdingsvoordelen	236
2.4.5.8	Liquidatie van een vennootschap	238
2.4.6	Doorschuiffaciliteiten	239
2.4.6.1	Inleiding	239
2.4.6.2	Niet langer aanwezig zijn van een aanmerkelijk belang en fictief aanmerkelijk belang	239
2.4.6.3	Doorschuiving bij overgang krachtens huwelijksvermogensrecht en de verdeling van de huwelijksgemeenschap anders dan door overlijden	240
2.4.6.4	Doorschuiving bij overgang krachtens erfrecht en de verdeling van de nalatenschap binnen twee jaar	241
2.4.6.5	Doorschuiving bij overgang krachtens schenking	244
2.4.6.6	Doorschuiving bij aandelenfusie	244
2.4.6.7	Doorschuiving bij geruisloze terugkeer	246
2.4.6.8	Betalingsregeling bij overdracht (in het kader van bedrijfsopvolging)	247
2.4.7	Tijdstip van heffing (heffingsmomenten)	247
2.5	Inkomen uit sparen en beleggen	249
2.5.1	Inleiding	249
2.5.2	Voordeel uit sparen en beleggen	249
2.5.2.1	Strijdigheid forfaitaire rendementsheffing met eigendomsrecht art. 1 EVRM	249
2.5.2.2	Wetsaanpassing forfaitaire rendementsheffing	250
2.5.2.3	Peildatum en tarief	251
2.5.3	Rendementsgrondslag	252
2.5.3.1	Bezittingen:	253
2.5.3.2	Schulden	253
2.5.4	Heffingvrij vermogen	254
2.5.5	Vrijstellingen	254
2.5.6	Waardering van bezittingen en schulden	255
2.5.6.1	Hoofdregeel waardering box 3	255

2.5.6.2	Uitzondering tweede woning en overige onroerende zaken en leegwaarderatio	255
2.5.6.3	Overige uitzonderingen op de hoofdregel	256
2.5.7	Vrijstelling vorderingen en schulden bij bepaalde verkrijgingen krachtens erfrecht (defiscalisatie)	257
2.5.8	Rangorderegeling en antimisbruikbepaling (antiboxhopbepaling)	258
2.5.9	Buitenlands belastingplichtigen (art. 7.7 Wet IB 2001)	259
2.5.10	De toekomst van box 3	259
3	Loonheffingen	263
3.1	Inleiding	263
3.1.1	Geschiedenis	263
3.1.2	'Pay as you earn'	264
3.1.3	Wijze van heffing	264
3.1.4	Bronheffing	265
3.1.5	Voorheffing of eindheffing	265
3.1.6	Premieheffing sociale verzekeringen	266
3.1.7	De pijlers van de loonheffingen	267
3.2	De werknemer	268
3.2.1	Inleiding	268
3.2.2	Pensioengerechtigden en erfgenamen	269
3.2.3	In het buitenland wonende werknemers	269
3.2.4	Vrijwilligers	270
3.2.5	De management-BV	271
3.3	De dienstbetrekking	272
3.3.1	Inleiding	272
3.3.2	De publiekrechtelijke dienstbetrekking	272
3.3.3	De civielrechtelijke dienstbetrekking	272
3.3.3.1	Inleiding	272
3.3.3.2	Persoonlijke arbeid	273
3.3.3.3	Loon	274
3.3.3.4	Gezagsverhouding	274
3.3.4	De fictieve dienstbetrekking	277
3.3.4.1	Inleiding	277
3.3.4.2	Aannemers van werk en hun hulpen	278
3.3.4.3	Tussenpersonen	279
3.3.4.4	Leerlingen	279
3.3.4.5	Thuiswerkers	279
3.3.4.6	Artiesten	280
3.3.4.7	Tussenkomst (uitzendkrachten e.d.)	281
3.3.4.8	Gelijkgestelden	281
3.3.4.9	Aanmerkelijk belanghouders	282
3.3.4.10	Bestuurders van beursgenoteerde vennootschappen	282

3.3.4.11	Opting-in	282
3.3.5	Dienstverleners aan huis	283
3.3.6	Oneigenlijke werknemers	283
3.4	De inhoudingsplichtige	284
3.4.1	Inleiding	284
3.4.2	De ‘echte’ werkgevers	284
3.4.3	Verstrekkers van loon uit vroegere dienstbetrekking	284
3.4.4	Verstrekkers van uitkeringen aan werknemers	285
3.4.5	Buitenlandse werkgevers	285
3.4.6	De samenhangende groep inhoudingsplichtigen	286
3.4.7	De doorbetaaldloonregeling	286
3.4.8	Het belang van vaststelling van inhoudingsplicht	287
3.5	Het loonbegrip	288
3.5.1	Inleiding	288
3.5.2	Loon	288
3.5.3	(Pensioen)aanspraken	291
3.5.4	Loon in natura	293
3.5.4.1	Inleiding	293
3.5.4.2	Waarderingsregels	293
3.5.4.3	Aandelen en aandelenopties	294
3.5.4.4	Auto van de zaak	295
3.5.5	Gebruikelijkloonregeling	297
3.5.5.1	Inleiding	297
3.5.5.2	De meest vergelijkbare dienstbetrekking	297
3.5.6	Vrijgesteld loon	298
3.5.7	Nihilgewaardeerde werkplekvoorzieningen	298
3.6	Het moment van genieten	299
3.6.1	Genietingsmoment	299
3.6.2	Betalen op een ongebruikelijk tijdstip	302
3.6.3	Keuzeloon	302
3.7	Wijze van heffing en tarief	303
3.7.1	Opgave van gegevens door de werknemer	303
3.7.2	De tarieven	303
3.7.2.1	Loonbelasting en premie volksverzekeringen	303
3.7.2.2	De loonheffingskorting	304
3.7.2.3	De loonbelastingtabellen	305
3.7.2.4	Premies werknemersverzekeringen en bijdrage Zvw	306
3.7.3	Afdrachtverminderingen en loonkostenvoordelen	306
3.7.3.1	Afdrachtverminderingen	306
3.7.3.2	Lage-inkomensvoordeel en loonkostenvoordelen	307
3.7.4	Loonbelasting geheven van de werkgever (eindhewing)	308
3.7.5	Naheffing	308
3.7.6	De werkkostenregeling	309
3.7.7	Pseudo-eindhewing	310

4	Vennootschapsbelasting	313
4.1	Inleiding	313
4.2	De kern van de vennootschapsbelasting	313
4.3	Tarief	316
4.4	Subjectieve belastingplicht: binnenlands en buitenlands belastingplichtigen	317
4.5	Onbeperkt belastingplichtigen	319
	4.5.1 NV's, BV's en andere onbeperkt belastingplichtigen	319
	4.5.2 Personenvennootschappen: heel soms belast	319
	4.5.2.1 VOF op aandelen	320
	4.5.2.2 Open CV	320
	4.5.2.3 Open fonds voor gemene rekening	321
	4.5.3 Een geflexibiliseerde BV is onderworpen aan de vennootschapsbelasting	322
4.6	Beperkt belastingplichtigen: stichtingen en verenigingen	322
	4.6.1 Inleiding	322
	4.6.2 De ondernemingsvereisten	323
	4.6.2.1 Deelname aan het economische verkeer	323
	4.6.2.2 Duurzame organisatie van kapitaal en arbeid	323
	4.6.2.3 Winstoogmerk	323
	4.6.2.4 Winstbestemming voor het goede doel	324
	4.6.2.5 Reservevorming voor toekomstige ondernemingsuitgaven	325
	4.6.3 Concurrentie criterium	326
4.7	Overheidsbedrijven	326
	4.7.1 Publiekrechtelijke rechtspersonen en privaatrechtelijke overheidslichamen	326
	4.7.2 Vrijstellingen	327
	4.7.2.1 Vrijstelling voor (quasi-)inbesteding	328
	4.7.2.2 Vrijstelling voor activiteiten die de uitoefening van overheidstaken of publiekrechtelijke bevoegdheden betreffen	330
	4.7.2.3 Vrijstelling voor samenwerkingsverbanden	330
	4.7.2.4 Specifieke vrijstellingen	331
4.8	Subjectieve vrijstellingen	332
	4.8.1 Subjectieve vrijstellingen van art. 5 en 6 Wet Vpb 1969	332
	4.8.2 Subjectieve vrijstelling voor vrijgestelde beleggingsinstellingen van artikel 6a Wet Vpb 1969	333
4.9	Objectieve belastingplicht	334
	4.9.1 Inleiding	334
	4.9.2 Winstbegrip	335
	4.9.3 Kapitaalstortingen	336
	4.9.3.1 Informeel kapitaal in de vermogenssfeer	336

4.9.3.2	Informeel kapitaal in de kostensfeer	337
4.9.4	Onttrekkingen	338
4.9.5	Niet van de winst aftrekbare bedragen (art. 10 Wet Vpb 1969)	340
4.10	Verbondenheid tussen lichamen	342
4.11	Renteaftrekbeperkingen	344
4.11.1	Inleiding	344
4.11.2	Hybride leningen	347
4.11.3	Renteloze of laagrentende groepsleningen	347
4.11.4	Renteaftrekbeperking in verband met kasrondjes enzovoort	348
4.11.5	Earnings strippingsmaatregel	351
4.12	Deelnemingsvrijstelling	352
4.12.1	Inleiding	352
4.12.2	Deelnemingsbegrip	353
4.12.3	Niet-kwalificerende beleggingsdeelnemingen	356
4.12.3.1	Oogmerktoets	357
4.12.3.2	Reële-heffingstoets en bezittingentoets	358
4.12.3.3	Regeling voor gecontroleerde lichamen	359
4.12.4	Compartimenteringsreserve	360
4.12.5	Antimisbruikbepalingen	362
4.12.5.1	Vervreemding onvolwaardige vordering	362
4.12.5.2	Omzetting onvolwaardige vordering in aandelenkapitaal	363
4.12.6	Liquidatieverliesregeling	365
4.12.6.1	Het wettelijke systeem	365
4.12.6.2	De tussenholdingbepaling	367
4.12.6.3	De doorkijkbepaling	369
4.13	Fusie en splitsing	370
4.13.1	Aandelenfusie	370
4.13.2	Bedrijfsfusie	372
4.13.3	Juridische fusie	374
4.13.4	Juridische splitsing	376
4.13.5	Antimisbruikbepaling	378
4.14	Fiscale eenheid	381
4.14.1	Inleiding	381
4.14.2	Bezits- en verzoeks	382
4.14.3	Entreeheffingen	387
4.14.4	Fiscale-eenheidsperiode	388
4.14.5	Exitheffingen	391
4.14.6	Verliesverrekening	395
4.15	Objectvrijstelling voor buitenlandse ondernemingswinst	400
4.15.1	Eliminatiemethode	400
4.15.2	Samenloop met belastingverdragen	401

	4.15.3	Stakingsverliesregeling	402
	4.15.4	Laagbelaste beleggingsonderneming	403
4.16		Fiscale beleggingsinstelling	404
	4.16.1	Inleiding	404
	4.16.2	Wettelijke vereisten	404
	4.16.2.1	Rechtsvorm en vestigingsplaats	404
	4.16.2.2	Aandeelhoudersvereisten	405
	4.16.2.3	Statutaire doelomschrijving en feitelijke werkzaamheden	408
	4.16.2.4	Financieringsgrenzen	409
	4.16.2.5	Uitdelingsverplichting	409
	4.16.3	Aanvang status	410
	4.16.4	Winstberekening	410
	4.16.4.1	Algemeen	410
	4.16.4.2	Herbeleggingsreserve	411
	4.16.4.3	Afrondingsreserve	411
	4.16.4.4	Uitsluiting deelnemingsvrijstelling	411
	4.16.4.5	Tegemoetkoming voor buitenlandse bronbelasting	411
	4.16.5	Het einde van de status	412
4.17		Verrekening van verliezen	413
	4.17.1	Inleiding	413
	4.17.2	Uitsluiting verliesverrekening	413
	4.17.2.1	Hoofdregel: verliesverdamping bij 30% of meer aandeelhouderswisseling	413
	4.17.2.2	Uitzondering: verliesverrekening blijft intact	414
	4.17.3	De vaststelling en verrekening van een verlies	417
	4.17.3.1	De vaststelling van een verlies	417
	4.17.3.2	De verrekening van een verlies	417
4.18		Voorwerp van belasting bij buitenlands belastingplichtigen	417
	4.18.1	Inleiding	417
	4.18.2	Winst uit een in Nederland gedreven onderneming	419
	4.18.3	Belastbaar inkomen uit een aanmerkelijk belang	419
	4.18.4	Rechten op aandelen in de winst van een onderneming waarvan de leiding in Nederland is gevestigd	421
5		Dividendbelasting	423
5.1		Overzicht van de dividendbelasting	423
	5.1.1	In binnenlandse verhoudingen	423
	5.1.1.1	Hoofdpijnen	423
	5.1.1.2	Deelnemingsverhoudingen	424
	5.1.1.3	Niet-belastingplichtige lichamen	424
	5.1.2	In internationale verhoudingen	424
	5.1.2.1	Hoofdregel	424
	5.1.2.2	Vrijstelling of teruggave	425

5.1.3	De vennootschap moet in Nederland gevestigd zijn, de aandeelhouder niet	426
5.2	De bestaansgrond voor de dividendbelasting	428
5.3	Waarover wordt geheven	429
5.3.1	‘Opbrengst’	429
5.3.2	Brutering	431
5.4	Vrijstellingen van inhouding	432
5.4.1	Inleiding	432
5.4.2	Inhoudingsvrijstelling voor binnenlandse deelneming	432
5.4.3	Inhoudingsvrijstelling voor de fiscale eenheid	434
5.4.4	Inhoudingsvrijstelling voor deelnemingsdividenden aan opbrengstgerechtigden in de EU/EER en in verdragslanden	434
5.4.5	Inhoudingsvrijstelling bij beursinkoop	435
5.4.6	Overige vrijstellingen	436
5.5	Afdrachtskorting fiscale beleggingsinstelling	436
5.6	Afdrachtskorting bij dooruitdeling van buitenlandse deelnemingsdividenden	437
5.7	Dividendstripping	438
5.8	Toekomst	440
6A	Internationaal en EU-belastingrecht	443
6A.1	Inleiding; internationale dubbele belasting	443
6A.1.1	Aanknopingspunten belastingheffing	443
6A.1.1.1	Internationale context belastingheffing	443
6A.1.1.2	Heffingsbeginselen	445
6A.1.2	Hoofdgebieden en bronnen internationaal belastingrecht	446
6A.1.3	Internationale juridische en economische dubbele belasting	452
6A.2	Woonplaats	452
6A.3	Nederlands inkomen van niet-inwoners (buitenlandse belastingplicht)	454
6A.4	Buitenlands inkomen van inwoners	455
6A.5	Methoden ter voorkoming van internationale dubbele belasting	457
6A.5.1	Vrijstellingsmethode en verrekeningsmethode	457
6A.5.2	De principiële en politieke verschillen tussen vrijstelling en verrekening	458
6A.5.3	Objectvrijstelling en belastingvrijstelling: de evenredigheidsmethode	462
6A.5.4	Andere methoden	466
6A.6	De eenzijdige (nationale) regeling: het Besluit voorkoming dubbele belasting 2001	466
6A.6.1	Inleiding	466

6A.6.2	Belastingvrijstelling voor actief buitenlands inkomen	468
6A.6.3	Verrekening voor buitenlands passief (beleggings)inkomen uit ontwikkelingslanden	470
6A.7	Internationale regelingen ter voorkoming van dubbele belasting: belastingverdragen	472
6A.7.1	Inleiding	472
6A.7.2	Overzicht van de inhoud van een belastingverdrag	472
6A.7.3	'Inwoner' voor verdragsdoeleinden	474
6A.8	Vaste inrichting	475
6A.9	Winsttoerekening: transfer pricing	480
6B	De invloed van het EU-recht op het belastingrecht	483
6B.1	Directe en indirecte belastingen in het VWEU	483
6B.2	Positieve en negatieve integratie van nationale belastingstelsels	485
6B.3	De bescheiden positieve integratie van de directe belastingen	486
6B.4	De verregaande negatieve integratie van de directe belastingen	491
6B.5	Overzicht van enige belangrijke jurisprudentie van het HvJ EU over directe belastingen	497
6B.5.1	Particulieren	497
6B.5.2	Ondernemers/rechtspersonen	500
6B.5.3	Voorkoming van dubbele belasting	502
6B.5.4	Dividendbelasting	503
6B.5.5	Diversen	504
6B.6	Samenvattend	504
7	Omzetbelasting	507
7.1	Inleiding	507
7.2	Omzetbelastingssystemen	508
7.3	Heffingstechniek	508
7.4	Harmonisatie binnen de EU	509
7.5	Gevolgen van het btw-systeem: inhaaleffect en cumulatie	511
7.6	Subjectieve belastingplicht	512
7.6.1	Inleiding	512
7.6.2	Ieder	513
7.6.3	Bedrijf	513
7.6.4	Zelfstandig	514
7.6.5	Geen ondernemerschap bij prestaties om niet	515
7.6.6	Fiscale eenheid	515
7.6.7	Economisch verkeer	516
7.7	Het object van heffing	516
7.7.1	Inleiding: belastbare feiten (art. 1 Wet OB 1968)	516
7.7.2	Levering van goederen (art. 3 Wet OB 1968)	517
7.7.2.1	Algemeen	517
7.7.2.2	Bijzondere gevallen van levering	519

	7.7.3	Het verrichten van diensten	520
	7.7.3.1	Inleiding	520
	7.7.3.2	Interne diensten	520
	7.7.3.3	Diensten door commissionairs	521
	7.7.3.4	Gemengde prestaties	521
	7.7.4	Intracommunautaire transacties	521
	7.7.4.1	Inleiding	521
	7.7.4.2	Het geldende overgangsstelsel	522
	7.7.5	Invoer	525
	7.7.6	Uitvoer	525
7.8		De plaats van de prestatie (art. 5, 5a en 6 t/m 6j Wet OB 1968)	525
	7.8.1	Inleiding	525
	7.8.2	De plaats van levering	526
	7.8.3	De plaats van de dienst	527
	7.8.3.1	Inleiding: de hoofdregels	527
	7.8.3.2	Diensten van tussenpersonen in B2C-situaties	527
	7.8.3.3	Diensten die betrekking hebben op onroerende zaken (B2B en B2C)	527
	7.8.3.4	Vervoer van personen en goederen	527
	7.8.3.5	Culturele, artistieke, sportieve, wetenschappelijke, educatieve en gemakkelijheidsdiensten	528
	7.8.3.6	Laden en lossen, werkzaamheden aan roerende zaken	528
	7.8.3.7	Restaurants	528
	7.8.3.8	Verhuur van vervoermiddelen	529
	7.8.3.9	Internet en intellectuele diensten	529
	7.8.3.10	Antimisbruikbepaling	529
7.9		Tarief (art. 9 Wet OB 1968)	529
7.10		Vrijstellingen (art. 11 Wet OB 1968)	530
	7.10.1	Algemeen	530
	7.10.2	Vrijstelling voor levering van onroerende zaken	530
	7.10.3	De vrijstelling voor verhuur van onroerende zaken	533
	7.10.4	De overige vrijstellingen	533
	7.10.4.1	Ziekenhuisdiensten en dergelijke (onderdeel c)	533
	7.10.4.2	Jeugdwerk (onderdeel d)	533
	7.10.4.3	Sport (onderdeel e)	533
	7.10.4.4	Sociaal-cultureel werk (onderdeel f)	534
	7.10.4.5	(Para)medici (onderdeel g)	534
	7.10.4.6	Lijkbezorging (onderdeel h)	534
	7.10.4.7	Deviezen- en effectenbemiddeling en fondsbeheer (onderdeel i)	534
	7.10.4.8	Bankdiensten (onderdeel j)	534
	7.10.4.9	Nog meer overige vrijstellingen (onderdelen k t/m w)	534
	7.10.5	Overdracht van een (deel van een) onderneming	535
7.11		Aftrek van voorbelasting	535

7.11.1	Algemene opmerkingen	535
7.11.2	Geen aftrek van voorbelasting bij vrijgestelde prestaties	537
7.11.3	Splitsing van voorbelasting	537
7.11.4	Horecabestedingen	538
7.11.5	Uitsluiting van de aftrek van voorbelasting	538
7.12	Bijzondere regelingen	539
7.12.1	De kleineondernemersregeling (KOR)	539
7.12.2	De landbouwregeling	540
7.12.3	De margeregeling	540
8	Overige belastingen	543
8.1	Erf- en schenkbelasting	543
8.1.1	Belastingplicht	543
8.1.2	Het object van heffing	544
8.1.2.1	De verkrijging krachtens erfrecht	544
8.1.2.2	De verkrijging krachtens schenking	548
8.1.3	De waarde van de verkrijging	548
8.1.4	Tarief en vrijstellingen	548
8.1.4.1	Tarief	548
8.1.4.2	Vrijstellingen	550
8.1.5	Aangifte en aanslag	551
8.2	Belastingen van rechtsverkeer	552
8.2.1	Inleiding	552
8.2.2	De overdrachtsbelasting	552
8.2.2.1	Het belastbaar feit	552
8.2.2.2	Met onroerende zaken gelijkgestelde zaken	552
8.2.2.3	Vrijstellingen	553
8.2.3	De wijze van heffing	554
8.3	Belastingen van lokale overheden	554
8.3.1	Inleiding	554
8.3.2	Gemeentelijke belastingen	555
8.3.3	Provinciale belastingen	569
8.3.4	Waterschapsbelastingen	572
8.4	Wet waardering onroerende zaken	576
8.5	Wet belastingen op milieugrondslag	580
9	De verhouding tussen de (vennootschappelijke) jaarrekening en de (fiscale) aangifte	585
9.1	De gemeenschappelijke elementen in de vennootschappelijke jaarrekening en de fiscale aangifte	585
9.2	De onderlinge overeenkomsten en verbanden tussen de vennootschappelijke jaarrekening en de fiscale aangifte	589
9.3	De oorzaak van verschillen tussen de vennootschappelijke jaarrekening en de fiscale aangifte	590

INHOUDSOPGAVE

9.4	Verschillen uit hoofde van verschil in waarderingsstelsel	591
9.5	Verschillen uit hoofde van verschil in winstbepalingsstelsel	592
	Trefwoordenregister	593